

Izhaja vsaki četrtki ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo na Slovenski dvorišči sv. Filarja št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v toba karnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Cornu) št. 14 po 8 vin.

Oglaš in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Ivan Baht** v Gorici

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Delavska slavnost dne 3. maja.

To je bila veličastna slavnost! Pozabili je ne bomo gotovo nikdar! Vspeli je daleč presežek naše pričakovanja. Naši delavci, ki se dva meseca niso o drugem pogovarjali ko o blagoslovu društvene zastave in o slavnostnem zborovanju v proslavo petindvajsetletnice papeža Leona XIII., so bili vsi iz sebe, ko so gledali nepregledno množico odličnega občinstva iz Gorice in okolice, ki je prihitala na njihovo slavnost. Delavsko društvo je imelo sicer v zadnjem času razne neveselosti in zapreke, ki so nam kalile upanje, toda vse smo srečno premagali. Delavska slavnost, ki se je vršila v nedeljo v Gorici v Št. Petru, sme se brez pomisleka prištevati med najlepše, kar so jih imeli do zdaj goriški Slovenci.

Vreme, ki je bilo v soboto deževno, se je v nedeljo zjutraj spremenilo. Prikazalo se je jasno nebo in pomladansko solnce nam je pošiljalo žarke trdnega upanja, da se bode mogla slovesnost izvršiti v najlepšem redu. Toliškega navdušenja, ko v nedeljo, nismo še videli med goriškimi delavci. Delavska soba je bila predpoldne vedno polna delavcev, ki so prihajali in odhajali. Razdali smo 3000 vstopnic. Pohvaliti moramo javno gospodino vrtnarico Marico Podgornik, ki je cel leden pridno razpošiljala vabila po mestu in deželi.

Odposlanci „Slovenske krščanske zveze v Ljubljani“ so prišli deloma v soboto zvečer, deloma v nedeljo zjutraj. Na postaji so jih sprejeli p. n. gg. dr. A. Pavlica, Jernej Kopač in Luka Dugar. Naznanjen nam je bil tudi prihod hrvatske deputacije iz Zagreba, ki pa ni došla. Krive so bile temu gotovo sedanje razmere v Zagrebu.

V cerkvi sv. Ignacija.

Ob 2 pop. je šla deputacija naših delavcev na čelu jim g. Luka Dugar v „Šolski Dom“, kjer se je hranila nova zastava. Prenesli so jo zavito v sakristijo cerkve sv. Ignacija. Slovesnost je imela začeti ob 2^{1/2}, toda prostorna cerkev sv. Ignacija je bila že od dveh natičena. Prišlo je mnogo delavcev tudi iz okolice. Naj omenimo le vrle Mirence, katerih je prišlo okoli 100. Zanimanje je bilo velikansko, navdušenje nepopisno. Vsi krščanski delavci so imeli pripete bele nageljčke.

Točno ob 2^{1/2} stopil je na leco č. g. Ivan Dermastia, ter je ob besedah sv. Luke: „In to vam bodi znamenje“ v prepričevalnih besedah podal nekoliko naukov, ki jih društvenikom podaja nova zastava. Zastava bodi znak edinosti. Edinosti v veri, katera je dandanes v toliki nevarnosti, edinosti v društvu, znak medsebojne ljubezni. Posnemajte prve kristjane, katerih ljubezen so celo pagani občudovali.

Zastava vzbujaj v vas pogum. Dandanes ko je svet poln verskih strahopetcev, vi kršč. delavci, pogumno kažite svojo vero. Ne brigajte se, kaj porečejo ljudje. Ne po ljudeh, po Kristusu se nam je ravnanje. On je vekomaj ravno tisti, ljudje pa in njih nazori se menjajo, kakor obleka. Spominjajte se vedno besedi: Boga je treba bolj slušati, ko ljudi.

Zastava vas spodbujaj k čednosti nemu življenju. Slika deviškega ženina, sv. Jožefa, na zastavi, bodi vam glasnik čednostnega življenja. Zatajajte in bojajte se, da zmagate. Greh rodi prokletstvo, mirna vest pa je največje bogastvo.

Zastava vas vnečaj k delu. Sv. Jožef si je z delom svojih rok služil vsakdanji kruh. Človek je za delo vstvarjen. Delo je staro kakor svet. Po grehu je delo težavno, naporno, a je ob enem zdravilo za telo in dušo. Delo pa je tudi častno. Sam večlovečni Bog je do 30. leta sv. Jožefu pomagal pri delu, s svojimi žulji in znojem je posvetil človeško delo.

S pozivom naj z blagoslovljeno zastavo tudi društveniki povzdignejo svojo srca prerajena in pomlajena za vero, dom in lastni blagor, je govornik zaključil svoj govor.

Po krasnem govoru so častiti gg. bogoslovci zapeli tri psalme. Na to je prečastiti g. prelat Jos. dr. Gabrijevčič, katerega je v ta namen pooblastil premitostni knez in nadškof Andrej, blagoslovil novo zastavo. Po blagoslovu je ljubljanska zastava, ki je bila v cerkvi ves čas razvita, poljubila goriško, a častiti bogoslovci so mej tem krasno zapeli pesem: Benedictus.

Kumovala sta blagorodna gospa Avgusta Pirjevec in blagorodni gospod ces. svetnik Franc Vodopivec. Obema se „Slov. kat. delavsko društvo“ srčno zahvaljuje.

Po izvršenem blagoslovu je vse ljudstvo z mogočnim glasom pelo slovenske litanije. Vgajal je zelo „Tantum ergo“, ki so ga pele gospodične pevke brez orgelj. Lepa hvala pevkam, pa tudi č. g. župniku Kokošarju.

Po končani cerkveni slovesnosti izlilo se je celo morje krščanskih mož iz cerkve na Travniki. Kmalu nato se prikaže iz cerkve tudi nova društvena zastava, katero je nesel krepak mladenič Brezigar. Dvanajst krepkih mladeničev in mož z belimi nageljčki na prsih se uvrsti pred zastavo in ob straneh. Za zastavo pa se razvije nepregleden spreved, ki se čvrsto pomika po Raštelu in po Robatišču proti Št. Petru.

Prizor na Travniku je bil res veličasten. Nad lepim redom in dostojnim obnašanjem so se izgledovali tudi Italijani. Nekateri so bili do solz ginjeni, ko so videli naše može, kako so pogumno korakali pod papežovo zastavo.

Pred Št. Petrom.

Pred mitnico je tudi deputacija „Slov. krščanske zveze v Ljubljani“ razvila svojo zastavo. Tako smo prišli z dvema zastavama k mitnici, kjer nas je čakalo starašinstvo in množica ljudstva. Gospod župan Bofulin je pozdravil goste s krepkimi besedami, nakar so zadoneli navdušeni „Živio“-klici. Pred zastavo se je zdaj uvrstilo št. petersko starešinstvo s županom na čelu. Malo pred vasjo so prišli nasproti z veliko slovensko trobojnico vrli mladeniči in možje iz Bilj. Zastave so se med seboj pobratile in se potem skupno pomikale po vasi proti hiši „Kmetijske zadruge“. Na vseh krajih so plapolale slovenske trobojnice. Med nepretrganim streljanjem iz topičev smo prišli pred hišo „Kmetijske zadruge“. Streljalo se je pred cerkvijo, poleg hiše

„Kmetijske zadruge“ in na hribu sv. Marka. V Št. Petru je streljal iz topičev domačin Doljak, na hribu sv. Marka pa g. Makuc iz Gorice. Čast vrlim Št. Petercem!

Slavnostno zborovanje v proslavo papeževega jubileja v Št. Peru.

Prostorno dvorišče „Kmetijske zadruge“ in bližnji travnik sta se bila v hipu napolnila. Navzočih je bilo do 3000 oseb. Med nepopisnim navdušenjem in nepretrganim streljanjem je zasvirala vojaška godba in so vrli pevci iz Št. Petra pod vodstvom gospoda nadučitelja Lavrenčiča zapeli prekrasno in slavnostno primerno pesem: „Zastava že razvita je“.

Slavnost je otvoril č. g. dr. Andrej Pavlica, ki je govoril približno tako-le:

„Častiti zborovalci in sobratje! Naše zborovanje velja Onemu, ki je namestnik Gospoda Jezusa Kr. Če kedaj, spodobi se danes, da otvorim zborovanje po starem krščanskem običaju: Hvaljen bodi Jezus Kr.! Pred vsem se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste se v tako obilnem številu odzvali povabilu. Bodite vsi najpristraneje pozdravljeni. Pozdravljam posebno gospode iz Ljubljane, njim na čelu voditelja slovenske krščanske - socialne stranke dr. Jan. Ev. Kreka (gromoviti „Živio“-klici)! Veselim se, da imamo tukaj v naši sredi tudi preč. monsignora Jos. dr. Gabrijevčiča, katerega je sv. Oče pred kratkim povišal v hišnega prelata! (Navdušeni „Živio“-klici.) Pozdravljam naše poslance, ki so tukaj pričujoči, njim na čelu voditelja goriških Slovencev, državnega poslanca dr. Antona Gregoričiča! (Viharni „Živio“-klici so pri teh besedah pretresali zrak.) Pozdravljam vse gospode duhovskega in svetnega stanu, občinske zastopnike, predsednike, odbornike in pooblaščenca raznih društev! Na današnjem zborovanju je zastopanih 43 društev, družbin občin: Krščanska socialna zveza v Ljubljani, politično društvo „Sloga“ v Gorici, katoliško-politično društvo za sodni okraj ajdovski, bralno društvo v Biljah, bralno društvo v Šempasu, katoliško-delavsko društvo v Podgori, katoliško-delavsko društvo v Mirnu, ljudska opekarna v Biljah, kmetijski društvi v Šempasu in v Biljah, zavarovalna društva za govedo v Kamnjah, v Rihembergu, v Št. Petru, v Pevmi, v Šempasu, katoliško-politično društvo za kobarški okraj, izobraževalno društvo v Kobaridu, centralna posojilnica v Gorici, hranilnice in posojilnice v Čepovanu, v Kojskem, v Solkanu, v Medani in Biljani, v Št. Petru, v Pevmi, v Biljah, v Mirnu, v Kamnjah in v Dornbergu, katoliška čitalnica v Čepovanu, kmetijska zadruga v Št. Petru, izobraževalno društvo v Dornbergu, društvo katoliških učiteljev v Gorici, Marijine družbe v Pevmi, Podgori in v Kronbergu, županstva v Biljah, Št. Petru, v Rihembergu, v Šempasu, v Medani, v Dornbergu itd., dva pevska zbora iz Št. Petra in iz Bilj.

Zbrali smo se k današnjemu zborovanju kot sinovi, ki hočejo proslaviti svojega duhovnega očeta Leona XIII. Dne 20. febr. t. l. je preteklo 25 let, od kar je bil izvoljen za rimskega papeža, dne 2. marca t. l. poteklo je 25 let, od kar je bil kronan za rimskega papeža in dne 28. aprila, t. j. minuli torek je sv. Oče prekoračil leta sv. Petra. Kakor nas uči izročilo, je sv. Peter vladal 25

let, 3 meseca in 8 dni. V teh 25 letih se je marsikaj spremenilo. Sv. kat. cerkev se je v teh letih zelo razširila. Si volasi starček je vselej modro in krepko krmaril čolnč sv. Petra.

Pred vsem pa ga hočemo mi danes slaviti kot socialnega papeža, kot papeža, ki se je zavzel za pravice teptanega ljudstva, za pravice trpečega delavstva, kot papeža, ki je v slavnih okrožnicah razvil program krščanske demokracije, katere se oklepa tudi naše društvo. Zato hočemo dati danes izraz svoje hvaležnosti in svojemu veselju, ki nas navdaja ob Njegovih godovnih dneh.

Mislil, da sem vsem iz srca govoril, ko sem malo prej v Gorici oddal na sv. Očeta sledečo brzojavko:

Sv. Očetu Leonu XIII., Rim.

„Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici“, združeno z vsemi slovenskimi katoliškimi društvi goriške dežele, slavi danes 25-letnico Vaše Svetosti, izraža voščila, se zahvaljuje za socialne okrožnice in prosi apostolskega blagoslova sebi in bratskim društvom.

Pavlica, predsednik.

Tako sem brzojavil sv. Očetu. Pokažimo zdaj, da so bile te besede resnične in odkritosrčne. Zborujmo vsi enodušno, zborujmo veselo, zborujmo navdušeno!“ (Burni „Živio“-klici.)

Za predsednikovim pozdravom je mešani zbor zapel pesem: „Pozdravljam Te gorenjska stran“. Na to nastopi navdušeno pozdravljen slavnostni govornik dr. Jan. Ev. Krek iz Ljubljane, predsednik „Slovenske krščanske socialne zveze“. Govoril je o pomenu Leona XIII. za socialno gibanje. Primerjaje nauke Leona XIII. z nauki Marksa, ustanovitelja socialne demokracije, dokazal je, da če so socialni demokratje socialni, demokratje in rudeči, so krščanski socialci tudi in še bolj.

Boj za združevanje je sedaj prva parola delavskega ljudstva. V tem boju nastopati dve struji, socialno demokratična in krščansko socialna. Socialni demokratje pravijo, da so socialni. A mi lahko rečemo, da smo še bolj socialni. Pri nas deluje požrtvovalnost, dočim so socialdemokratični voditelji za vsak njihov korak dobro plačani. Oni ne store niti koraka zastoj, med tem ko v naših vrstah ljudje žrtvujejo svoje duševne in gmotne moči za blagor ljudstva. Prekašamo je v ljubezni, ker ne delamo v sovraštvu do vsega, kar obstoji. Socialni smo, a tudi pravični.

Socialni demokratje pravijo, da so demokratje prijatelji ljudstva. Tudi mi smo demokratje. Tudi mi delujemo po navodilu sv. Očeta, da ono ljudstvo, ki se svojimi žulji gromadi bogastvo, dobi svoje pravice. In vlade bodo morale te pravice priznati in ščititi. Toda Marks upa rešitev socialne bede od sile obupanih, mi pa pravimo, da bo zmagala moč pravice, resnice, za kar hoče sv. Oče, da delujemo. Mi hočemo, da postane naše ljudstvo za to zmago sposobno. — Sv. Oče hoče inteligentno (naobrazeno), kulturno napredno ljudstvo. Namestu intelgence, ki z viška hoče gospodariti proti ljudstvu, mora stopiti intelgencia ljudstva. Naš narod hrani v svoji notranjosti bogate

zaklade uma in srca. Te zaklade moramo dvigniti. Naš narod bi moral poginiti, ako ne vzdignemo ta zaklad inteligence našega ljudstva, da postane narod sposoben za boje, a tudi za — zmage.

Marx zahteva vere v svoj nauk, ki trdi, da bo družba propadla. Nobenega zagotovila ni dal svojim vernim za to vero, niti kruljevega konja ni ozdravil, in vendar socijalni demokratje slepo verujejo v te prazne besede. Priznati moramo, da imajo v tem pogledu močno vero in nam lahko služijo v izgled. Tudi Leon XIII. zahteva vere, vere v to, da pravica mora zmagati, ker je to zagotovil večno pravični Bog, ker so to nauki evangelija, katerega resničnost je Gospod s čudeži potrdil. Leon XIII. ne zahteva za sebe vere, ampak za Gospoda. In proti slepi Marksovi veri ima naša vera zagotovilo, da je peklnska vrata ne bodo premagala.

Socijalni demokratje so rudeči, mi smo tudi. A naša rudeča barva ni barva strasti, ni barva sovraštva in krvi, ampak je barva ljubezni, barva naše gorke krvi, ki se v ljubezni za ljudstvo pretaka po naših žilah. In ko bo rudeča socijal-demokratična cunja že davno izgubila svojo barvo, pa bo v naših prsih vrela goraka kri za naše ljudstvo. Delajmo s poukom za izobrazbo ljudstva, združujmo njegove moči in semteitje se v pouku spomnimo tudi revščine naših liberalcev, ki so največji revčki, ker so se tako od-tujili ljudstvu.

Koncem svojega govora so je govornik v krepkih besedah spomnil tudi gonje proti duhovščini. Zdi se mi, pravi govornik, da se vračajo apostolski časi. Prav je. Kolikor bolj nas bodo preganjali, tembolj se bomo oklepali ljudstva. Duhovniki dandanes nimajo zlata in srebra, da bi delili miloščino, a to kar imajo, in kar so od ljudstva prejeli, svojo izobraženost, svojo omiko in duha stavijo v službo ljudstva. Z izobrazbo in gospodarskim združenjem dele najboljšo miloščino svojemu narodu. Sv. Peter je rekel hromemu siromaku: „Zlata in srebra nimam, a kar imam, to ti dam. V imenu Kristusa ti rečem: Vstani in hodi!“ Tako pojdemo tudi mi med ljudstvo, osvobojimo je in povejmo ljudstvu: „Zlata in srebra nimamo, a kar imamo, ti damo. Vstani in reši se svojih sovražnikov, da boš sam svoj gospodar na rodni zemlji, in hodi!“

Besedam je sledilo gromovito odobravanje, in video se je, da so padle na rodovitna tla.

Za slavnostnim govorom je deklica Rozalija Čučat iz Št. Petra prav lepo in točno deklamovala pesem: „Ave Leo!“ Za njo je mešani zbor zapel papeževo himno.

G. predsednik je prečital došle br-zojavke:

„Srčno pozdravljeni bratje slovenski za delo krščansko.“
Žitnik.

„Veri, blagostanju, svobodi,
Zastava sveta ljudstvo vodi!“
Gostinčar, Ziller.

„Kviško dvigaj se zastava
danes Bogu posvečena, kviško
tudi naša srca premlajena,
prerajena.“

Katoliško in konsumno
društvo v Trziču.

„Iskrene častitke pošiljamo
svojim stanovskim sobratom k
njih lepi slavnosti. Živio!“

Slov. kršč. delavci društva
„Domovina“ v Graecu.
Podgornik, predsednik.

Najbolj je občinstvo razveselila br-zojavka iz Trziča. Znano je, da so pred kratkim ob občinskih volitvah kranjski slovenski naprednjaki prodali lepi Trzič Nemcem.

K besedi se je oglasilo mnogo govornikov, kateri pa, žal, niso mogli priti vsi na vrato. Čas nam je naglo potekal. Gospod deželni poslanec Grca, župnik v Šempasu, je meč drugim dejal: „Bodi današnji šod začetek tesne organizacije katoliško-narodne stranke. Tukaj vidimo zbrana naša društva, a vse to nam še ne zadostuje. Treba je še več storiti za ljudstvo. Če bomo čvrsto delali za ljudstvo in se vsestranski organizovali, se nam ne bo treba bati prihodnosti. Prihodnost bo gotovo naša. Po tej poti gotovo zmagamo!“ (Živahno pritrevanje.)

Franc Uršič, delavec v Stradičah je deklamoval pesem kršč. delavcev, katero je občinstvo z vidnim veseljem poslušalo. Ob koncu je pridnega mladeniča počastilo s živahnim ploskanjem. Peveci

(mešani zbor) so zapeli času primerno pesem: „Majnikova“.

Naj omenimo, da je med posameznimi točkami dnevnega reda vojaška godba svirala na splošno zadovoljnost razne slovenske in druge skladbe. Pevski zbor šempeterski pa nas je naravnost presenetil. Občinstvo mu je pri vsaki točki burno ploskalo.

G. predsednik dr. A. Pavlica pravi ob koncu dnevnega reda: „Dnevni red je razen zadnje točke (Cesarska pesem) končan. Po odpeti cesarski pesmi se bo začela prosta zabava, pri kateri bo s šempeterskim pevskim zborom sodeloval tudi biljenski pevski zbor. Še enkrat se prav topla zahvaljujem vsemu občinstvu, posebno pa gg. govornikom. Edinost, katera se je na shodu pokazala, nas je v srce ganila. Kako lepo je, če so bratje med seboj edini. Želim, naj bi se goriškim Slovincem vrnil časi, ko bomo vsi edini, kakor smo tukaj edini, edini za Boga, za sv. vero, edini za domovino za svobodo in omiko našega ljudstva, edini za cesarja in Avstrijo! H koncu Vas pozivljem, da zakličete vsi še enkrat iz dna svojih src: „Živio sv. Očetu Leonu XIII., Njega Veličanstvu presvit-lemu cesarju in goriškemu nadpastirju premilostnemu knezu-nadškofu Andreju“. Občinstvo se odzve z burnimi klici, se odkrije in s spremljevanjem vojaške godbe mogočno poje cesarsko pesem. Ta prizor je bil res ginljiv.

Prosta zabava.

Med prosto zabavo, pri kateri smo se krepčali z izvrstnim vinom šempeterske „Kmetijske zadruga“ in z okusnimi jedili, napil je najprej č. g. kurat Rojec blagorodni gospej kumici in blagorodnemu gospodu kumu. Občinstvo jima je napravilo prisrčne ovacije. Blg. gospod ces svetnik Fr. Vodopivec pravi, da so zastavo izdelale učenke obrtne šole v „Šolskem Domu“, navdušuje občinstvo, naj bi šolo podpiralo, opominja stariše, naj bi redno pošiljali otroke v šolo, da se kaj dobrega nauče in postanejo svoj čas dobri mojstri.

Č. g. kurat Rojec, čigar zgovornost smo občudovali, napije dalje še g. predsedniku dr. A. Pavlici in g. Luki Dugarju.

G. kaplan Zakrajšek pojasnjuje razmere „Kmetijske zadruga“ v Št. Petru, o kateri so pisarili nasprotniki, da je že propala, a kljub temu še živi. Upanje je, da se bo kljub vsemu nasprotovanju dobro razvijala.

Biljenski pevski zbor je skrbel za to, da so prehitro potekle ure lepemu zabavnemu večeru. Vsa čast vrlim mladeničem in njihovem pevovodji!

Težko smo se ločili v nedeljo od prijaznega Št. Petra. S seboj smo nesli navdušenje, katero so nam vzbudili govorniki in bratska ljubezen, ki je ogrevala celo slavnost. Bog daj, da bi ta veličastna manifestacija vseh katoliških društev naše dežele obrodila obilnega sadu.

„Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici“ je lahko ponosno na nedeljsko slavnost, ki se gotovo sme prištevati med najlepše ne samo kar jih je do zdaj priredilo, ampak tudi kar so jih goriški Slovinci do zdaj priredili. Zato kličemo: Živi, rasti razcvitaj se „Slov. katoliško delavsko društvo v Gorici!“

* * *

V ponedeljek nam je došla iz Rima sledeča br-zojavka!

Gospodu Pavlici, predsedniku „Slov. katol. delavskega društva“ v Gorici.

Sv. Oče se je razveselil nad iskrenimi izrazi udanosti in nad prisrčnimi voščili „Slov. katol. delavskega društva“ in ž njim združenih katoliških društev goriške dežele ter podeljuje s hvaležnim srcem apostolski blagoslov.

Kardinal Rampolla.

Politični pregled.

Državni zbor. — Mladočehi so sklenili da ne bodo obstruirali v državnem zboru. Sprejeta je bila predloga o odpovedi trgovske pogodbe s Srbijo. V kvotno deputacijo je izvoljen posl. Povše. Dr. Tavčar, ki vedno in povsodi pobija klerikalnega zmaja je interpeliral vlado radi „Gospodarske zveze“ in gospodarske organizacije kat. narodne stranke sploh.

Tudi z to interpelacijo še ni ubil klerikalnega zmaja.

Slovenska zveza za Hrvate. — Poslanci „Slovenske zveze“ so stavili v drž. zboru interpelacijo na ministerskega predsednika v zadevi dogodkov na Hrvaškem in sicer: so-li ministerskemu predsedniku znani ti dogodki, pri katerih popolnoma proti postavno nastopa vojaštvo. —

Velike demonstracije na Hrvaškem. — Poročila iz Hrvaške dokazujejo, kako nasilno se hoče udušiti narodovo gibanje za zakonite pravice. Oklic hrvaških opozicijskih poslancev na bana, ki je bil priložen zagrebškemu listom, je bil z listi vred zaplenjen. Po Zagrebu vse mrgoli orožnikov in vojaštva. Banova palača je od vseh strani zastražena. Ko se je ban peljal v svojem vozu skozi mesto, so demonstrantje napadli voz in pobili okna. V Markovi cerkvi so zagrebške gospe dale opraviti zadušnice za v Zaprešiču padlega kmeta Pasarića. Cerkev je bila napolnjena dam iz najboljših slojev in dijakov. Imeli so na obleki pripete hrvaške trobojnice. Ko je množica zapuščala cerkev, pela je „Lepa naša domovina“. Takoj so jo obkolili policaji in orožniki. V llici so aretirali sedem gospodičen, katere so policaji uklenili in gnali v zapor. Prvega maja je bilo 6 stotnih vojakov v službi, ki so stale razdeljene po mestu. Zagreb se ne vkloni in že sedem tednov se ne prestando bori za narodove pravice, a ob njegovem zgledu so zopet hrabro vstala hrvaška mesta. V Karlovcu, Varaždinu, Glogovnici, Zlataru in pa v raznih krajih ustaja narod za svoje pravice. V krapinskem okraju so razburjeni kmetje zaprli v hlev okrajnega predstojnika in njegovega uradnika.

Ex-lex stanje na Ogerskem. — S 1. majem je na Ogerskem nastopilo ex-lex stanje t. j. izvenzakonito stanje. Ustava je takorekoč ustavljen in vlada dela zdaj na lastno odgovornost. Ta slučaj se je zdaj že v tretjič ponovil, odkar obstoji ogrska ustava.

Angleški kralj Edward VII pri papežu. — Devetsto let ni nobeden angleški vladar stopil na rimska tla. In v sredo sta se sešla naslednik Petrov in naslednik Elizabetin. Protestantje in tudi laška vlada so napeli vse moči, da angleški kralj ne obišče sv. očeta. In vendar se je vladar Anglije poklonil nasledniku sv. Petra. 25 minut sta bila čisto sama. Kaj sta govorila, to je tajnost. A upati smemo, da pomeni ta dan dobro bodočnost za Anglijo in za Rim.

Dogodki v Macedoniji. — Macedonski vstaši so na 50 mestih v Solunu in okolici izvršili dinamiške atentate. Pognali so v zrak filijalko otomanske banke, klub za tuje, kjer je bil mej drugimi ranjen nemški konzul. Mnogo oseb je mrtvih, okoli 100 je ranjenih. Mej četami orožnikov in napadalci se je vnel hud boj. Na obeh straneh je mnogo ubitih in ranjenih. Arnavti so pripravljani za boj. V svoja skladišča so speljali 100.000 kg. sirka in nakupili so ogromne črede ovac. Sultanu so izjavili, da ne odnehajo. O macedonskih ustaših se pa poroča, da so pripravljani umreti nego odnehati. V bitvi pri Smiljanu je padlo 57 vstalev in bilo je več ranjenih. Bitke med vstaši in med turškimi vojaki so bile pri vasi Ribnici, pri Petrovu, pri Invecu. Tri avstrijske vojne ladje so priplule v Solunsko luko. Tudi del italijanske mornarice je odplul proti Solunu.

Dopisi.

Iz Podbrda. — Pred nekaj časa se v Podbrdo pripeljali prvo lokomotivo, pa — menda radi mraza — imajo jo le ogrnjeno na nasipu. — Pred tremi tedni je prvič zažarela električna luč, marsikateri se je vstrašil misleč, da v vasi gori. Sedaj dozidavajo drugo bolnišnico. Posebnih nesreč dosedaj ni bilo, da si so hrib že do 1600 m prevrtali. Hvala Bogu in skrbnosti voditelja Luserja, ki tudi sploh daje lep vzgled delavcem in uradnikom vzornim krščanskim življenjem. Napravijo tudi telegraf in vpeljejo drugo pošno zvezo z Kranjsko. — Trije naprednjaki so neki večer že ob pozni uri udri v kaplanijo, in hoteli g. kaplana prisiliti, da se v prilog tem liberalcem odpove, pravici do izključne posesti kaplanije. G. kaplan je radi sedanjih razmer okrajnemu šolskemu svetu odpovedal šolsko sobo, ki je bila v kaplaniji. Radi toga so ga tele-gentni naši naprednjaki

v njegovem stanovanju napadli. Na take tele-genco so goriški kolovodje prav lahko ponosni.

Iz gor. — Sl. c. kr. tolminsko glavarstvo razposlalo je te dni (došlo 30. aprila) okrožnico s pozivom izpolniti in doposlati nadalje do 5. maja obrazce za otroke, katerim se bodo stavile runje. Kedaj bo to, chi lo sa? Okrožnica je datirana od 20. dne marca 1903! Potrebuje toraj po pošti poslana, recimo v Trento iz Tolmina, 5 krat več časa kakor če se pelješ čez Bremen v Novi-York (Amerika). To so res krasne razmere! Jako hitro uradovanje! (Poštna uprava in odprava je nedolžna!) Mimogrede povem še da imajo šolska vodstva čas do 10. dne maja odposlati izpolnjene izkaze c. kr. okr. šol. svetu; povedal mi je to učitelj, kateri se je tudi jezil, da so dobili še le pred tednom 29. aprila z datom: 20. aprila 1903.

Novice.

Prof. Simon Rutar zgorel. — Na prav žalosten način se je v nedeljo ponoči ponesrečil v Ljubljani prof. Simon Rutar, naš rojak. Doma v svojem stanovanju v II. nadstropju Medjatove hiše na Dunajski cesti štev. 19, našli so ga mej zunanji in notranji vratmi na nekem zaboji sedečega in mrtvega. Bil je skoraj po celem životu ožgan in opečen. Prišel je bil okoli 10. ure ponoči iz „Narodnega doma“ domov in je šel v sobo, kjer je odložil površno suknjo, spodnjo suknjo in telovnik in na to je šel na stranišče z gorečo svečo. Tukaj je postavil luč poleg sebe, toda preblizo tako, da se mu je vžgala srajca in je začela goreti. Nesrečnež je sicer trgal srajco raz sebe in se je pri tem na rokah opeknel, a v strahu ni mogel dovolj hitro srajce strgati raz sebe in tako se je tudi vnela „maja“, ki jo je imel na sebi in ta in platnena srajca in hlače do kolen so zgorele na njem.

V stranišču in na hodniku med stanovanjem ležali so kosci sežgane obleke in so bili na tleh sledovi krvi, katero je zapustil ponesrečenec za seboj, ko je hotel iti v sobo, toda bolečine je moral imeti tako hude, da je popolno obnemogel in pri vratih se vsedel na zaboj. Obleko je bil takrat razen hlače že vso raztrgal raz sebe in ni ista takrat več gorela, ko je prišel med vrata in obnemogel. Kakor je policijski zdravnik dr. Illner konstatiral, umrl je Rutar na zadobljenih opeklinah, ki so bile tako hude, da se je meso kar luščilo. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Krištofu. Ranjki je imel kot profesor do septembra t. l. dopust. Sosedje niso o strašnem dogodku do ponedeljka zjutraj nič opazili. Simon Rutar je bil 52 let star. Pogreb je bil v torek ob 5 uri popoldne. Prof. Rutar je bil rojen l. 1851 pod Krnom. V zgodovini slovenskega slovstva si je pridobil ime kot zemljepisec in zgodovinar. Naj počiva v miru.

Umrl je Anton Velišček, župnik pri Sv. Petru na Vašinjah na Koroskem blizu Velikovca ter je bil pokopan 24. aprila. Ranjki je bil rojen 23. decembra 1857. v Podkraju dolenske županije v Brdih, se je šolal do konca gimnazije v Gorici ter je bil v mašnika posvečen 18. julija 1886. v Celovcu. Dasi je bil italijanski vzgojen (in se je pisal Velescig), privadil se je slovenski besedi prav dobro in župljani so mu bili iz srca udani. Naj v miru počiva v sosednji zemlji slovenski in večna luč naj mu sveti.

Naznanilo in zahvala. — Čč. gg. sobratom in drugim p. n. gg., kateri me so za časa mojega šestletnega bivanja v bolnišnici obiskovali, tolažili in osrčevali, naznanim tem potom, da 6. maja sem zapustil bolnišnico, ter sem se vrnil domu v Vedrijan. Ob enem se vsem skupaj najprisrčneje zahvalim za izkazano sočutje in ljubezen v moji bolezn, ter prosim vsemogočnega Boga, naj stotero povrne, zlasti pa naj jih obvaruje vsake hude in dolgotrajne bolezni. A s posebno hvaležnim srcem se ob tej priliki spominjam Tebe, stari in zvesti prijatelj v Požarevacu, kateri si se komaj doznavaši o mojem žalostnem stanju, oglasil s pomilovalno in tolažilno karto. Bog Te živi mili Janko! Bogu v čast in zahvalo, da zapustim to poslopje žalosti, darujem za „Šolski Dom“ 5 K in za slov. „Alojzijevišče“ tudi 5 K.

V Gorici, 6. maja 1903.

Anton Batagelj.

Odvetnik gospod dr. Frančišek Pavletič je odprl te dni svojo odvetniško pisarno v ulici sv. Klare št. 8. v I. nadstropju, kakor kaže oglas na zadnji strani.

Zaradi bolezni preselil se je v Gorico in stanuje na Frane Jožefovem tekaljšču št. 40 preč. g. Marko Vales, kural v Gor. Branici. Priporočamo ga njegovim sobratom v pobožen memento.

Šmarilce v slovenskem jeziku so pri sv. Ignaciju v Gorici kakor navadno vsako leto meseca majnika. Slovenci, udeležite se te lepe majnikove pobožnosti v obilnem številu. Skažite se udane otroke Marijine, ki bodo gotovo bogato poplačala vaš trud.

Za „Aloizijevščice“: Preč. msgr. Jan. Wolf 20 K, g. Jož. Toroš 3 K, neimenovana gospa 5 K, volilo r. preč. g. Jož. Slunder 100 K.

B. g. stotero povrni!

Za slovensko sirotišče v Gorici oziroma za „Kat. društvo deloljubov“ so darovali: P. n. Henrik Pernel, župnik, 2 K, Viktorija Zavnik 1 K, Marija Stepančič 1 K, Peter Leban 1 K, Ivan Koršič 3 K 30 v, Ignacij Leban, župnik 2 K.

Za zastavo „Slov. kat. del. društva v Gorici“ sta darovala gg. Peter Leban 1 K, Josip Humar 1 K.

Žalostno. — Odstavljeni župnik Perinčič se je baje pregrešil z nekim dekletom, ki ga je ovadilo radi posilstva. To je pač žalosten slučaj, katerega obžalujemo in obsojamo. A obsodbe vrednejši je način pisave, na kateri gotovi listi vsa zadevo spravljajo v javnost. To je šele pravo pohujševanje ljudi. Perinčiča je cerkvena oblast odstavila od službe. Več ni mogla storiti, ker ji sedanji zakoni ne podeljujejo večje moči.

Usmilite se jih! — O zadnjem dr. Krekovem govoru, ki ga je govoril preteklo nedeljo v Št. Petru, je prinesla „Soča“ temeljito preštudirano in podrobno kritiko, ki se glasi tako-le: Ta (dr. Krek) jim je kvasil nekaj o socializmu, o Marksu itd. česar niti sam ne razume, razumeli pa niso tudi navzoči št. Peterci. To je cela liberalna kritika o 1 uro dolgem govoru Krekovem. No, pa saj dalje liberalna pamet ne sega. Več pač ne smemo od njih zahtevati. Liberalci pa so s to kritiko seveda zadovoljni. Dr. Krek pa in tisti, ki so njegov govor slišali, so pa še bolj prepričani, da so ti ubogi liberalci res usmiljenja vredni reveži, ki so vse pozabili, ki ne znajo ničesa, ki ne vedo ničesa, razun tega, kar jim prinese njihov „nadrukani“ papir. Usmilite se jih.

Dr. Krek pa želimo iz srca, da bi ga mogli kaj kmalu zopet slišati na Gorškem. Tedaj pa bi bilo dobro, da bi ga prišli poslušati tudi liberalci, da se tako vsaj nekaj naučijo.

Romanje cerkvenega pevskega zbora od Marije Pomaga z Brezij na Sveto Goro. V pondeljek 11. majnika pride ves pevski zbor obiskat grob preblyega kardinala dr. Missia. Ob šesti uri zvečer bodo pete litanije M. Božje. V torek ob deveti uri slovesna peta sv. maša, med katero bo prepeval slavnostni cerkveni zbor z Brezij. Vabimo goriške Slovence ter častilce Matere Božje na Sv. Gori, da se te redke slovesnosti udeleže. Petje bo strogo liturgično pod vodstvom vrlega pevovodje g. Boleta.

Proti gorostastnem sklepu tukajšnje kupčijske zbornice v zadevi vinske klavzule, došlo je dež. odboru polno protestav od različnih županij, posebno iz vinorejskih krajev. Deželni odbor je dotične prošnje in pritožbe odposlal na pristojno mesto z dopisom, ki rezko oziroma znani tozadevni sklep kupčijske zbornice in kateri se krepko poteguje za koristi naših vinogradnikov. Uverjeni smo, da bode vsa dežela hvaležna dež. odboru za tak korak.

V zapadnih Brdih, posebno v vaseh: Šlorenc, Neblo, Brdce, Hrušovlje, Hlevnik, potem Fojana, Barbana, dalje v Biljani, Kozani, Martinjaku, Vipolžah, v dolnjem delu Medane in dolnjih delih Dolenje do Golegabrda, je slana v nočeh 19. in 20. aprila napravila veliko škodo, ker je pokončala vse sadje, posmodila murvino perje in tudi trbe močno poškodovala. To je za uboge kmete toliko huje, ker je znano, da briski kmet ima glavni dohodek v sadju, za kateri si kupuje turšico in druga živila, kakor tudi obleko in obuvalo.

Navadno delajo kmetje dolgove na račun prihodnjega sadja; a letos jim štacunarji nočejo dajati živil na upanje, ker je slana vse pobrala, in ljudje so v največji stiski in trpijo pomanjkanje. De-

želni poslanec g. Jakončič je opozoril domače vladne kroge, naj bi prišli ljudstvu na pomoč s tem, da jim delijo brezplačno turšice za živež, dokler se njegov položaj ne zboljša. Državni poslanec dr. Gregorčič je pa v državnem zboru stavil predlog v enakem zmislu.

Most čez Sočo pri Barki. — Ta most je skoraj popolnoma dodelan in se še v teku tega meseca izroči javnemu prometu.

Pisnemi zrelostni izpiti. — 3. t. m. so pričeli na tukajšnjem ženskem učiteljšču pisnemi zrelostni izpiti.

Porotno zasedanje v Gorici, se odprlo zopet 23. junija t. l. Predsedoval bode dvorni svetnik vitez Defacis, nadomestovala ga bodeta svetnika Zöhrer in Schmarda.

Prvi majnik. — V petek so torej praznovali v Gorici delavci iz mesta in dežele dan 1. majnika. Predpoludne se je vršil jako mirno obhod po mestu. Ob 10. uri predpoludne pa sta govorila delavcem v hotelu „Central“ tovarša Zei in Kopač. Prvi je govoril v italijanskem drugi pa v slovenskem jeziku. Povedala pa nista nič novega. Popoludne okoli 2. ur pa so se podali delavci, bilo jih je kakih 350, v „Velodrom“, ki se nahaja blizu železniškega kolodvora, kjer so se s plesom in pijačo zabavali, kakor so najbolj mogli.

Uravnava Grajska. — Te dni se je sešla na licu mesta komisija prizadetih činiteljev, gledé uravnave Grajske. Ta komisija je odobrila vsa dosedaj izvršena tozadevna dela. Ni se pa zjediniła gledé točke, da bi se hudournik Grajsk napeljal v strugo potoka Lokavščeka. Temu se je iz ozirov na ajdovsko predilnico najbolj upirala ajdovska občina.

Okradena žena. — V četrtek je prišla v Gorico na živinski trg Antonija udova Peterin z namenom, da bi si kupila prašiča. Ali neznan lopov ukradel ji je iz žepa 50 K. In tako je morala revica iti brez prašiča domov.

Izginil je ter zapustil bolno ženo s tremi otroci, od katerih ima najstarejši 5 let, mizarški mojster Anton Vecchiet, stanujoč pri soškem mostu.

Otrok umrl vsled opeklín. — Triletni otrok Lutmanov iz Vogerskega je prišel preblizu ognja ter se je opeknil in vsled opeklín umrl v 14 dneh.

Iz Kanala nam poročajo: Našemu starešinstvu, ozir. delavnemu g. županu A. Križniču, moramo izreči javno zahvalo, ki se je potrudil, da so nastavili občinskega zdravnika. Od 1. maja nadalje se je namreč v Kanalu nastanil g. dr. Jakob Zwellinger, kot občinski zdravnik. Tako je starešinstvo zadostilo nujni potrebi.

Še precej dober tat. — V mesecu januarju je ukradel v Trstu neki tat udovi Peterca, bakren kotliček v vrednosti kakih 12 K. Peterca je na to že skoro pozabila. Kar dobi te dni pismo, v katerem se je nahajal tudi listek neke zastavjalnice. V tem pismu ji piše namreč tat, pa brez podpisa, da bi imel rad mirno vest ter da ji zaradi tega pošlje listek dotične zastavjalnice, v kateri je on shranil ukradeni kotliček, proseč jo, naj se potruži do zastavjalnice, kjer bode gotovo dobila kotliček.

Razglas. — Dne 1. maja t. l. ob 10. uri predpoludne je bilo v deželni hiši šestnajsto srečkanje deželnih obligacij izdanih leta 1888.

Izžrebale so se naslednje:

Vrsta A št.	28 za 1000 gld.
" " "	115 " 1000 "
" " "	37 " 100 "
" " "	38 " 100 "
" " "	31 " 100 "
" " "	83 " 100 "
" B "	21 " 1000 "
" " "	96 " 100 "
" " "	31 " 100 "
" " "	24 " 100 "
" " "	18 " 100 "

Deželna denarnica izplača te obligacije dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obligacij in tistih odrezkov, kateri še ne iztekó 1. avgusta t. l.

Obligacije vrsta B št. 33 od 100 gld., ki se je izsrečkala 1. maja 1902, ni še stranka realizirala.

Velika nesreča. — Franc Cotar, 17-let stari zidarski vajenec iz Renč pri Gorici, njegov brat K. Cotar in Fr. Faganel, zidarja pri S. Treotu v Ljubljani, so v petek popoludne na Vodmatskem trgu pri posestniku Florijanu Lavriču podzidavali staro šupo, katera je stala

dosedaj na lesenih stebrih. Okoli pol 4. popoludne se je naenkrat streha nagnila, vsled česar so se stebri premaknili in se je šupa podrla. Franceta Cotarja, ki je hotel uteči z odra, je streha prišla in pritisnila na tla tako, da mu je zmečkalo križ in zdrobilo roko. Bil je takoj mrtev. Karol Cotar, Franc Faganel in Lavričeva žena so bili pod šupo in se jim ni ničesar zgodilo, le Faganel je na levi nogi nekoliko odrt. Šupa ni bila od nobene strani podprta, ko se je podzidavala in so nosili streho stari slabi stebriči. Truplo Franca Cotarja so prenesli v mrtvašnico. Na kraj nesreče se je odposlala komisija, da preišče in konstatira, koga zadene krivda, da se je šupa podrla.

Zahvala. — Podpisani se šteje v dolžnost, izreči v svojem in občine imenu svojo najiskrenejšo zahvalo c. kr. namestništvu v Trstu, da je blagovolilo podariti naši občini veliko stotin ameriškanskih kolči in bilf. — Vse priznanje in čast blagorodnemu g. c. kr. vinarškemu nadzorniku Ad. Postl, ki nas je toliko na županijske, kolikor na privatne prošnje tako radovoljno in vrlo postregel. Ljudstvo je jako hvaležno. Kolči in bilfe so lepe.

Vojščica, 6 maja 1903.

Karol Čigon,
vikar.

Iz Rodika smo prijeli dopis tamošnjega občana, ki v ime rodiških občanov protestira proti dopisu v „Soči“, v katerem se napada zaslužnega tamošnjega župnika. Dopisnik pravi, da so le nekateri, ki se svojo naprednostjo povzročajo prepričani v občini ter svojo naprednost kažejo s tem, da se zaletavajo v svojega župnika, katerega vsi farani čislajo in spoštujejo radi njegove delavnosti in požrtvovalnosti.

„Hranilnica in posojilnica“ v Štjaku, reg. zadruga z neom. zavezo bo imela svoj 1. redni občni zbor dne 19. maja 1903., ob 9. uri zjutraj v svoji sobi. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo blagajnika. 3. Odobritev računa za l. 1902. 4. Volitev načelstva.

V Štjaku, 4. maja 1903.

Načelstvo.

Bohinjska železnica. — V številki 27. svojega lista z dne 4. aprila smo sporočili cenjenim čitateljem, da do dne 29. aprila je odprt rok za vlaganje ponudb tistim, ki bi hoteli prevzeti gradbo bohinjske železnice od Podbrda do Št. Petra pri Gorici, to je od kilometra 35.550 do 92.850, katera gradba je razdeljena v 9 delov ali kosov. Preteklo sredo je potekel določeni rok; tedaj so odprli v železniškem ministerstvu vložene ponudbe in našli so to-le: Prve tri kose bohinjske železnice na goriških tleh, to je od Podbrda do Bače ali od kilometra 35.550 do 54.790 hočejo graditi naslednji podjetniki po sledečih cenah: dr. Mayreder in tovariši (Vereinigte Eisenbahnbau- und Betriebsgesellschaft) na Dunaju za 9.903.000 K; E. Gross in tovariši na Dunaju za 9.251.000 K; Občna avstrijska stavbena družba (Allgemeine Oesterreichische Bangesellschaft) na Dunaju za 8.769.000 K; bratje Redlich in Berger na Dunaju za 8.504.000 K ter Sardi, Lenassi in tovariši v Gorici za 7.760.000 K. — Naslednja dva kosa od Bače do Ajbe ali od kilometra 54.790 do 67.412 hočejo prevzeti: stavbena družba Union (Union-Baugesellschaft) na Dunaju za 7.558.000 K; dr. Mayreder in tovariši za 7.034.000 K; G. Ernst in A. Buss na Dunaju za 6.975.000 K; H. Rella in tovariši na Dunaju za 6.764.000 K; Redlich in Berger za 6.577.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 6.294.000 K. — Za šesti kos od Ajbe do Anhovega ali od kilometra 67.412 do 73.608 so se oglasili naslednji ponudniki: dr. Mayreder in tovariši za 1.579.000 K; Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) v Trstu za 1.550.000 K; G. Ernst in A. Buss za 1.524.000 K; Redlich in Berger za 1.437.000 K; Občna stavbena družba za 1.361.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.282.000 K. — Sedmi kos od Anhovega do Sabotinarja ali od kilometra 73.608 do 79.360 hočejo graditi: Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) za 2.060.000 K; G. Ernst in A. Buss za 2.011.000 K; dr. Mayreder in tovariši za 1.977.000 K; bratje Redlich in Berger za 1.951.000 K; Občna stavbena družba za 1.915.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.712.000 K. — Osmi kos, ki sega od Sabotinarja do Št. Mavra ali od kilometrov 79.360 do 86.066

so pripravljani prevzeti: Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) za 1.648.000 K; bratje Redlich in Berger za 1.591.000 K; dr. Mayreder in tovariši za 1.579.000 K; Madile in tovariši v Celovcu za 1.532.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.358.000 K. — Za deveti kos od Št. Mavra do Št. Petra pri Gorici, od kilometra 86.066 do 92.850, ter za zvezno črto v Št. Peter med bohinjko in vipavsko železnico v dolgoti 376 metrov, so se ponudili: dr. Mayreder in tovariši za 1.735.000 K; Primorska stavbena družba (Geiringer in tovariši) za 1.721.000 K; Madile in tovariši za 1.636.000 K; Schratz in sin v Urfahru pri Lincu za 1.597.000 K; Ed. Gärtner na Dunaju za 1.570.000 K; Sardi, Lenassi in tovariši za 1.505.000 K; F. Dittel na Dunaju za 1.451.000 K. — Razlika med najnižjimi in najvišjimi ponudbami znaša več milijonov. Vlada bo imela kaj zbirati, ker ni vezana na najnižje ponudbe, marveč gleda tudi na zanesljivost in spretnost v delu posameznih tvrdk. One, ki so si z raznimi deli pridobile kredit, imajo prednost pred drugimi.

Štrajk so pričeli v Podbrdu dne 27. m. m. vozniki materiala ali tako zvani „šleparji“. Zahtevali so po 4 K na dan in dva moža k vozu. Sedaj so zopet šli na delo, ker so podjetniki dovolili 2 moža k vozu in 20 vin. poviška na plači.

Tržaški škof monsg. dr. Nagl in slovenski jezik. — Pred nekaj dnevi je imel tržaški vladika kanonično vizitacijo v piranskem dekanatu. V Kortah je imel lep nagovor na ljudstvo v slovenskem jeziku. Duhovniki in verniki so se silno razveselili, ko so slišali iz škofovih ust besede, koje so vsi razumeli. Z veseljem bilježimo ta čin mil. vladike, ker je dal s tem izraz res katoliškemu načelu: naj se podaje vsakemu narodu božja beseda v njegovem jeziku.

Javna zahvala. — Podpisanemu pogorel je za 1000 pri „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani zavarovani kozolec. „Vzajemna zavarovalnica“ dala je nemudoma škodo ceniti ter mi jo je izplačala. Za točno in kulantno cenitev ter takojšnje izplačilo škode dolžan sem ji zahvalo, kar tu javno priznavam. — Staravrhnika, dne 30. sušca 1903. — Jakob Mesec, pogorelec, Simon Ogrin priča. —

Streljanje iz revolverja v cerkvi sv. Štefana na Dunaju. — V petek zvečer, ko se je obhajala majnikova slovesnost v cerkvi sv. Štefana na Dunaju, je nekdo trikrat ustrelil iz revolverja. Jedna krogla je smrtno ranila gimnazijskega profesorja Jiraška, druga je zadela ob neki svečnik, tretja pa je priletela v neko gospo in je po sreči običala v kupčeko ključev, katere je imela gospa pripasane. Osebe, nahajajoče se blizu onega ki je streljal, so planile koj na njega, mu izvile revolver iz rok ter ga potem izročile redarjem. Storilec je 27-letni elektrotehnik Konrad Haag. Govori se, da je umobolen. Pri presliševanju je rekel, da je Kristus ter da hoče odrešiti svet.

Nov Goljat je sedaj na Ruskem. Ime mu je Fedor Mahnow. Pravijo, da je velikan, kakoršnega ni še svet videl. Visok je 2 metra in 68 cm., pa še vedno raste. Ima 22 let. Ko je bil star 7 let, bil je že možak dobe 40 let, z 12. letom imel je že 2 metra. Spi večkrat po 24 ur neprenehoma.

Za kratek čas.

Zafrknil ga je. — Neko jutro sprehajal se je jezuit o. Roh pred kolodvorom v M., čakajoč na prihodni vlak. Pred kolodvorom je bilo zbranih več naprednih razsvitljencev, ki so mrkim okom gledali jezuitsko haljo. Jeden izmed njih pravi: „Počakajte malo, hočem farja pojeziti!“ Pristopil je k očetu Roh-u in ga navidezno uljudno vprašal: „Vi ste pač, če smem vprašati, jezuit?“ „Da, moj gospod“, je bil patrov odgovor. „Jaz sem vsikdar slišal“, nadaljuje razsvitljenelec, „da so jezuitje posebno prebrisani ljudje; zato mi bodete pač mogli povedati, odkod izvira to, da imam črne lase na glavi, pa čisto belo brado?“ „Na to“, precej glasno odgovori pater prikloivši se nadutemu naprednjaku, „morem vam točno odgovoriti: Vi ste celo vaše življenje več delali z ustmi, nego z umom.“ Kakor polit puđelj popihal jo je naduti naprednjak svojim tovarišem, ki so se mu glasno smejali.

